

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 27300/2023
13.12.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ... и малолетног ББ из ..., чији је законски заступник мајка АА коју заступа пуномоћник Душан Башић, адвокат из ..., против туженог ВВ из ..., кога заступа пуномоћник Витомир Жунић, адвокат из ..., ради утврђења очинства и вршења родитељског права, одлучујући о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 371/23 од 25.07.2023. године, у седници одржаној 13.12.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог, изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 371/23 од 25.07.2023. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду П2 6/2021 од 15.05.2023. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужилаца. Ставом другим изреке, утврђено је да је тужени природни отац малолетног ББ ...2020. године од мајке АА из Ставом трећим изреке, утврђено је да тужилац самостално врши родитељско право над малолетним дететом. Ставом четвртим изреке, тужени је обавезан да за издржавање малолетног детета плаћа месечно 20.000,00 динара и то сваког 05. у месецу за текући месец почев од дана пресуђења па док за то постоје законски услови. Ставом петим изреке, уређено је одржавање личних контаката између туженог и малолетног детета, тако да се одвија према међусобном договору родитеља. Ставом шестим изреке, тужени је обавезан да тужиоцима накнади трошкове парничног поступка у износу од 572.916,24 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 371/23 од 25.07.2023. године, ставом првим изреке, делимично је усвојена жалба, а делимично одбијена и првостепена пресуда потврђена у делу одлуке о главном захтеву (ставови један до пет изреке), док је одлука о трошковима поступка преиначена тако што су досуђени трошкови снижени са износа од 572.916,24 динара на износ од 534.666,24 динара.

Ставом другим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11 ... 18/20 и 10/23 – др. Закон) и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је са туженим након упознавања у току 2018. године, отпочела емотивну везу и једно време су живели заједно у изнајмљеном стану у После краћег раскида везе (узрокованог сазнањем тужиле да је тужени преварио) у трајању од око недељу дана, поново су успоставили емотивну везу и у септембру 2019. године тужила је сазнала да је у другом стању, што је саопштила туженом 23.09.2019. године (по повратку туженог у ... из Републике Српске). Након тога, тужила је са туженим имала комуникацију путем мобилног телефона (преко апликације вибер, дана 23.09, 24.09, 28.09. и 07.10.2019. године) у којој је тужени покушао да је наговори да изврши прекид трудноће, што је она одбила. Потом је тужени дао тужилци број телефона свог оца и рекао да се њему обрати, који је у телефонском разговору извређао тужилцу. Након тога тужила је посетила туженог у канцеларији, где су били присутни и његови родитељи па је том приликом мајка туженог рекла тужилци да њеног сина остави на миру и да ће јој платити да изврши абортус, као и све трошкове. Све до рођења малолетног детета тужила са туженим није више контактирала. Када се малолетно дете родило ...2020. године, тужила је обавестила туженог о рођењу детета и послала му слику, као и поруку да ураде ДНК тест, након чега је тужени блокирао са листе контаката. У периоду зачећа малолетног детета (август – септембар 2019. године) тужила није одржавала интимне односе са другим мушкарцима осим са туженим. Тужени је у септембру 2019. године, неколико пута одлазио у Републику Српску прелазећи границу и то 06.09.2019. године када је изашао из Србије, а вратио се 08.09.2019. године, затим је 12.09.2019. године изашао из Србије и вратио се истог дана, а потом је изашао из Србије 21.09.2019. године и вратио се 22.09.2019. године у У августу месецу тужени није прелазео границу са Републиком Српском. Малолетно дете ББ је рођен ...2020. године у ... без знакова живота, тако да су га лекари реанимирали због чега има последице у смислу слабијег говора и потребу за посетама дефектологу (четири пута недељно) што узрокује трошкове од 31.500,00 динара месечно. Тужила је рођена ...1998. године, и запослена је у пицерији где остварује зараду од 50.000,00 динара, а у јулу месецу 2022. године, засновала је брачну заједницу са ГГ у којој је рођено заједничко дете ...2022. године. Тужила је брижан родитељ који деци пружа адекватну подршку, мотивисана је да им пружи живот у стабилном породичном окружењу и поседује неопходне родитељске компетенције и капацитете, те на адекватан начин води бригу о малолетном тужиоцу. Тужила има подршку свога супруга и породице порекла, а схвата значај родитељске сарадње и отворена је и мотивисана за успостављање комуникације туженог са малолетним дететом, због чега је предлог органа старатељства да се лични контакти одвијају по међусобном договору родитеља што је у најбољем интересу малолетног детета. Тужени је рођен ...1996. године и по струци је дипломирани ..., запослен је и

остварује зараду од 62.000,00 динара месечно, уредног је здравственог статуса, живи у ... са родитељима и млађом сестром у заједничком домаћинству и нема законску обавезу издржавања других лица. У поступку је решењем одређено извођење доказа вештачењем путем ДНК анализе узорака ткива туженог и малолетног детета, међутим тужени је одбио да се подвргне вештачењу ради ДНК анализе без оправданог и извињавајућег разлога што је узроковало утврђење чињеница о очинству другим доказним средствима.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су усвојили тужбени захтев утврђујући да је тужени биолошки отац малолетног тужиоца рођеног ...2020. године у Поступајући по одредби члана 260. став 1. Породичног закона одлучено је о вршењу родитељског права, тако што је мал. дете поверено мајци на самостално вршење родитељског права и уређен је начин одржавања личних односа са оцем (тужиља је отворена и мотивисана за реуспостављање родитељске комуникације детета са оцем, док са друге стране тужени оспорава очинство) на начин да се одвијају по међусобном договору родитеља. Полазећи од утврђених материјалних могућности родитеља и потреба малолетног детета (водећи рачуна о ванредним месечним трошковима поводом лечења детета) тужени је обавезан да доприноси издржавању месечним износом од 20.000,00 динара.

По оцени Врховног суда неосновано се ревизијом туженог указује на погрешну примену материјалног права.

Право на порекло и идентитет је природно право сваког човека па и детета, гарантовано у члану 64. Устава Републике Србије, који предвиђа да свако дете има право на лично име, упис у матичну књигу рођених, право да сазна своје порекло и право да очува свој идентитет. Одредбом члана 7. став 1. Конвенције УН о правима детета прописано је да се дете пријављује одмах након рођења и од рођења има право на име, право на држављанство и колико је то могуће, право да зна ко су му родитељи и право на њихово старање. По члану 59. став 1. Породичног закона, дете без обзира на узраст, има право да зна ко су му родитељи, а оцем детета које је рођено ван брака сматра се мушкарац чије је очинство утврђено признањем, односно чије је очинство утврђено правноснажном судском пресудом (члан 45. став 4.). Ако очинство није утврђено признањем, може бити утврђено правноснажном судском пресудом (члан 55. став 1.).

У поступку је утврђено да су тужиља и тужени након упознавања у току 2018. године, отпочели емотивну везу и једно време живели заједно у изнајмљеном стану, те су након краћег раскида везе у трајању од око недељу дана, поново успоставили емотивну везу и у септембру месецу 2019. године, тужиља је сазнала да је у другом стању што је саопштила туженом 23.09.2019. године. У периоду зачећа малолетног детета (август – септембар 2019. године) тужиља није одржавала интимне односе са другим мушкарцима осим са туженим. Тужени је одбио да се подвргне извођењу доказа вештачењем путем ДНК анализе без оправданог и извињавајућег разлога, а која омогућава поуздан одговор на питање о очинству. Применом ове методе са 100% сигурности, искључује се потенцијална особа као биолошки родитељ детета или се са више од 99,99% сигурности потврђује биолошко очинство. С обзиром да је малолетно дете рођено ...2020. године, да трудноћа траје око девет календарских месеци, да је у поступку утврђено да у периоду зачећа малолетног детета (август – септембар 2019.

године) тужила није одржавала интимне односе са другим мушкарцима, осим са туженим, као неосновани су оцењени сви ревизијски наводи којима се оспорава утврђено чињенично стање и указује да у поступку није утврђен период зачећа малолетног детета. Оцењујући стручно мишљење органа старатељства и све околности конкретног случаја, нижестепени судови су посветили дужну пажњу најбољем интересу малолетног детета одлучујући о вршењу родитељског права. Ревизијом туженог се паушало оспоравају утврђене чињенице у погледу материјалних могућности мајке детета, која поред материјалних средстава у издржавање детета улаже и свакодневну бригу и старање о детету. Правилно утврђене материјалне могућности туженог нису доведене у сумњу наводима ревизије, нити закључак да плаћањем досуђеног износа тужени неће угрозити властиту егзистенцију. Потребе малолетног детета у конкретном случају су уобичајене за дете тог узраста, при чему постоје и ванредни трошкови поводом лечења у износу од 31.500,00 динара месечно, па износ који је досуђен (20.000,00 динара) представља адекватан износ учешћа туженог у издржавању малолетног детета. Осталим ревизијским наводима се посредно или непосредно оспорава утврђено чињенично стање, што у поступку по ревизији није дозвољено применом члана 407. став 2. ЗПП, без обзира што се у конкретном случају ради о спору поводом породичних односа.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић